ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики
_____ В.В. Костюк
«31» серпня 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДІАПРАВО

підготовки бакалаврів
очної (денної) та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Журналістика»
спеціальність 061 Журналістика
галузі знань 06 Журналістика

ВИКЛАДАЧ: Ковпак Вікторія Анатоліївна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, професор кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальних
комунікацій та інформаційної діяльності

Протокол № 1 від "27" серпня 2026 р.
Завідувач кафедри соціальних комунікацій
та інформаційної діяльності
_____ В.В. Березенко

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ М.В. Чабаненко

2026 рік

Зв'язок з викладачем: Ковпак Вікторія Анатоліївна
E-mail: Kovpak.viki@ukr.net
Сезн ЗНУ повідомлення: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12476
Телефон: 095 122 37 15
Інші засоби зв'язку: Viber, https://www.facebook.com/kovpak.viki/
Кафедра: соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, 2 навч. корпус, 218 ауд.

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння знань, необхідних у подальшій роботі журналіста, фахівця з реклами та ПР, редакторсько-видавничої діяльності та медіамоделювання у сфері медіаправа та в контексті підготовки правозахисних матеріалів, орієнтація студентів в основних документах України щодо питань захисту прав громадян на інформацію та регулювання свободи медіа; аналіз законодавчої бази України у контексті журналістської, редакторсько-видавничої та рекламної, ПР-діяльності.
Завдання навчальної дисципліни «Медіаправо»: дати знання і навчити аналізувати чинне законодавство в інформаційній сфері з метою вироблення навичок практичного застосування норм і положень законів у колективній редакційній і персональній журналістській, редакційній та рекламній діяльності; ознайомити з найбільш типовими випадками і складнощами, з якими фахівці у сфері медіа стикаються у процесі роботи; дати знання основних інформаційних правочинів з метою визначення і обстоювання на практиці своїх прав і обов'язків; навчити майбутніх фахівців діяти, здобувати і поширювати інформацію, спираючись виключно на конституційні і законодавчі гарантії; навчити запобігати та уникати небезпечних правових ситуацій; навчити елементарним навичкам обстоювати свої професійні права під час збирання та обробки журналістської інформації; призвичаїти до необхідності отримання фахової юридичної консультації перед публікацією суперечливих матеріалів; сформувати широкі практичні знання про підготовку матеріалів правозахисної проблематики та правозахисну медіаадвокацію.

Презв'язки: «Права і свободи людини та громадянина в Україні», «Журналістська етика»
Постзв'язки: «Безпека журналіста»

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	**денна форма здобуття освіти**	**заочна форма здобуття освіти**
1	***2***	***3***
Статус дисципліни	**Обов'язкова**	
Семестр	5-й	5-й
Кількість кредитів ECTS	**6**	**6**
Кількість годин	120	120
Лекційні заняття	32 год.	8 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	32 год.	6 год.
Самостійна робота	26 год.	76 год.
Консультації	*щопонеділка, 10*00 – 12*00, формат (за домовленістю, Google Meet))*	

Вид підсумкового семестрового контролю:	**Іспит**
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12476

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	**Методи навчання**	**Форми і методи оцінювання**
1	*2*	*3*
ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів	Методи: робота з навчальними матеріалами; аналіз практичних кейсів; опрацювання онлайн-курсів; онлайн-тестів, підготовка презентацій, інфографіки	Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий). Самостійно-пошукові методи (індивідуальна робота). Контрольні заходи: захист практичних завдань; індивідуальне практичне завдання; іспит.

недоброчесності. Спеціальні компетентності: СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності. СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності. Програмні компетентності: ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел ПР06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків. ПР09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційний ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародно-правові норми журналістської діяльності в Україні.

Міжнародно-правові норми журналістської діяльності в Україні. Право на ім'я / наклеп/ оціночне судження. Захист персональних даних. ГО «Платформа прав людини»: функціонал, можливості, кейси.

Змістовий модуль 2. Авторське право та суміжні права. Фото та відеозйомка

Майнові та немайнові права автора. Кому належить право на службовий твір. Які твори охороняються авторським правом. Що вважається порушенням прав автора. Умови вільного, без згоди автора, використання творів. Способи захисту авторського права. Санкції за порушення авторських прав. Як передаються авторські права, авторська винагорода. Огляд судової практики у сфері авторського права. Фото та відеозйомка.

Змістовий модуль 3. Нове законодавство у сфері медіа

ЗУ «Про медіа» та інші нормативно-правові акти. Зміни, запроваджені новим ЗУ «Про медіа». Реєстрація друкованих та онлайн-медіа. Відповідальність суб'єктів у сфері друкованих та онлайн-медіа за порушення вимог законодавства (за О. Вдовенко, адвокаткою ГО «Платформа прав людини»). Контентні обмеження та інші обов'язки для друкованих медіа» (за Є. Воробйовим, адвокатом ГО «Платформа прав людини»). Заходи урядів щодо дезінформації та повноваження національних регуляторів

Змістовий модуль 4. Оновлення в українському законодавстві про рекламу. Медіа та вибори. Промоція захисту прав людини

Маркування реклами в медіа. Запровадження саморегулювання та співрегулювання у сфері реклами. Розмежування понять «спонсорство» та «продакт-плейсмент»: одна із головних новацій Закону. Реклама на платформах спільного доступу до відео (наприклад, YouTube) чи платформах спільного доступу до інформації (наприклад, Facebook, LinkedIn). Медіа та вибори: історія, нововведення, перспективи. Місця для розміщення передвиборної агітації Прихована агітація. Регулювання агітації в інтернеті. Розширення прав журналістів та медіа у виборчому процесі. Розширення повноважень Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Промоція захисту прав людини: медіа, міжнародні та всеукраїнські рухи, громадські ініціативи.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість Годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Лекція 1	Міжнародно-правові норми журналістської діяльності в Україні План питань: 1. Аналіз основних міжнародних документів, що регулюють діяльність медіа в Україні: Конвенція про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних (2001); Європейська конвенція про транскордонне телебачення (1989); Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950); Декларація про свободу комунікацій в Інтернет (2003); Політика в галузі ЗМІ завтрашнього дня	2	2	*щотижня (тиждень 1)*

	(2000); Про свободу вираження поглядів та інформації (1982); Загальна декларація прав людини (1948). 2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950) – головний документ Ради Європи. Аналіз ст. 10 ЄКПЛ, її значення для вітчизняного законодавства. 3. Діяльність Європейського суду з прав людини: склад, структура, юрисдикція. 4. Рішення Європейського суду з прав людини щодо свободи вираження поглядів: □ "Українська Прес-Група" проти України" (2005) □ Салов проти України (2005) □ Ляшко проти України (2006) □ Лінгенс проти Австрії (1996) □ Справа Прагер і Обершлік проти Австрії (1995) □ Справа Алене де Рібемон проти Франції(1995) □ Справа Гудвін проти Великобританії (1996) □ Справа Ромен і Шміт проти Люксембургу (2003) □ Аміхалакіоае проти Молдови (2004) □ Справа Хужин та інші проти Росії (2008). 5. Навіщо українцям подавати позови до ЄСПЛ проти росії в умовах російсько-української війни. Документація воєнних злочинів росіян.			
Лекція 2	Право на ім'я / наклеп/ оціночне судження План питань 1. Як відрізнити оціночні судження від фактичних тверджень у справі про спростування? Роль лінгвіста в суді 2. Відповідальність за поширення недостовірної інформації 3. Найгучніші справи захисту честі та гідності: чи існує загроза свободі слова?	2		*щотижня (тиждень 2)*
Лекція 3	Медіа, конфлікт та захист персональних даних План питань: 1. Проблема поширення персональних даних у медіа 2. Етичний контекст оприлюднення приватних даних осіб: кейси Комісії журналістської етики 3. Як глобальні медіа та ІТ-платформи	2		*щотижня (тиждень 3)*

	збирають персональні дані користувачів			
Лекція 4	Платформа прав людини. Функціонал, можливості, кейси. План питань: 1. Судові справи (доступ до публічної інформації, захист честі, гідності та ділової репутації, перешкоджання журналістській діяльності. 2. Проєкти, аналітичні роботи та рекомендації	2		*щотижня (тиждень 4)*
Лекція 5	Фото та відезйомка 1. Право журналістів на використання техніки. 2. Фіксація судового процесу 3. Фото і відео в умовах війни 4. Публічна чи приватна територія: особливості роботи медійника 5. Як використовувати чужі фото без порушення авторських прав 6. Як захистити авторське право на фотографію	2		*щотижня (тиждень 5)*
Лекція 6	Авторське право та суміжні права План питань: 1. Загальні принципи. 2. Майнові та немайнові права автора. Кому належить право на службовий твір. 3. Які твори охороняються авторським правом. Що вважається порушенням прав автора. 4. Умови вільного, без згоди автора, використання творів. Способи захисту авторського права. Санкції за порушення авторських прав 5. Як передаються авторські права, авторська винагорода. 6. Огляд судової практики у сфері авторського права	2	2	*щотижня (тиждень 6)*
Лекція 7	Нове законодавство у сфері медіа. План питань: 1. ЗУ «Про медіа» та інші нормативно-правові акти 2. Зміни, запроваджені новим ЗУ «Про медіа»	2	2	*щотижня (тиждень 7)*
Лекція 8	ЗУ «Про медіа»: від міфів до реальності (за О. Бурмагіним, співрозробником закону) План питань: 1. Кодифікація 2. Обмеження щодо змісту інформації. 3. Ліцензування та реєстрація у сфері	2	2	*щотижня (тиждень 8)*

	медіа			
Лекція 9	Реєстрація друкованих та онлайн-медіа План питань: 1. Хто може бути суб'єктом у сфері друкованих та онлайн-медіа. 2. Вихідні дані та контрольні примірники 3. Заяви про реєстрацію суб'єктів у сфері друкованих та онлайн-медіа	2		*щотижня (тиждень 9)*
Лекція 10	Відповідальність суб'єктів у сфері друкованих та онлайн-медіа за порушення вимог законодавства (за О. Вдовенко, адвокаткою ГО «Платформа прав людини») План питань: 1. Види порушень 2. Заходи реагування	2		*щотижня (тиждень 10)*
Лекція 11	Контентні обмеження та інші обов'язки для друкованих медіа». (за Є. Воробйовим, адвокатом ГО «Платформа прав людини») План питань: 1. Обмеження щодо змісту інформації. 2. Додаткові обмеження в умовах воєнного стану. 3. Інші обов'язки та заборони (зокрема, ЗУ «Про рекламу»).	2	2	*щотижня (тиждень 11)*
Лекція 12	Заходи урядів щодо дезінформації та повноваження національних регуляторів План питань: 1. Ресурси національних регуляторних органів 2. Співпраця з дослідницькими організаціями 3. Механізми протидії поширенню дезінформації у країнах Європи та світу: кейси країн	2		*щотижня (тиждень 12)*
Лекція 13	Оновлений закон про рекламу План питань: 1. Маркування реклами в медіа 2. Запровадження саморегулювання та співрегулювання у сфері реклами 3. Розмежування понять «спонсорство» та «продакт-плейсмент»: одна із головних новацій Закону 4. Реклама на платформах спільного доступу до відео (наприклад, YouTube) чи платформах спільного	2		*щотижня (тиждень 13)*

	доступу до інформації (наприклад, Facebook, LinkedIn)			
Лекція 14	Медіа та вибори: історія, нововведення, перспективи План питань: Місця для розміщення передвиборної агітації Прихована агітація. Регулювання агітації в інтернеті. Розширення прав журналістів та медіа у виборчому процесі Розширення повноважень Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення	2		*Щотижня (тиждень 14)*
Лекція 15-16	Промоція захисту прав людини: медіа, міжнародні та всеукраїнські рухи, громадські організації Amnesty International. Марафон написання листів. Музей справедливості. Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ). Офіційний відеоканал https://www.youtube.com/@ugsplstream Медійна ініціатива за права людини (МІПЛ). https://mipl.org.ua/hto-my/ Центр прав людини ZMINA	4		*щотижня (тиждень 15, 16)*
Практичне заняття 1	Міжнародно-правові норми журналістської діяльності в Україні План питань: 1. Аналіз основних міжнародних документів, що регулюють діяльність ЗМІ в Україні: Конвенція про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних (2001); Європейська конвенція про транскордонне телебачення (1989); Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950); Декларація про свободу комунікацій в Інтернет (2003); Політика в галузі ЗМІ завтрашнього дня (2000); Про свободу вираження поглядів та інформації (1982); Загальна декларація прав людини (1948). 2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950) – головний документ Ради Європи. Аналіз ст. 10 ЄКПЛ, її значення для вітчизняного законодавства. 3. Діяльність Європейського суду з прав людини: склад, структура, юрисдикція.	2		*щотижня (тиждень 1)*

	4. Рішення Європейського суду з прав людини щодо свободи вираження поглядів: “Українська Прес-Група” проти України” (2005) Салов проти України (2005) Ляшко проти України (2006) Лінгенс проти Австрії (1996) Справа Прагер і Обершлік проти Австрії (1995) Справа Алене де Рібемон проти Франції(1995) Справа Гудвін проти Великобританії (1996) Справа Ромен і Шміт проти Люксембургу (2003) Аміхалакіоае проти Молдови (2004) Справа Хужин та інші проти Росії (2008). 5. Навіщо українцям подавати позови до ЄСПЛ проти росії в умовах російсько-української війни. Документація воєнних злочинів росіян. Перелік завдань: 1. Опрацювати кейси (підготувати презентацію та виокремити прецедентність справи) справ Європейського суду з прав людини, зазначені в 4 теоретичному питання (або зі збірника справ «Збірник витягів з рішень Європейського суду з прав людини, 2018») 2. Сформувати список чат-ботів, які збирають для документування злочинів рф після повномасштабного вторгнення			
Практичне заняття 2	Право на ім'я / наклеп/ оціночне судження План питань 1. Як відрізнити оціночні судження від фактичних тверджень у справі про спростування? Роль лінгвіста в суді 2. Відповідальність за поширення недостовірної інформації 3. Найгучніші справи захисту честі та гідності: чи існує загроза свободі слова? План завдань: 1. Знайдіть у пресі зразки оціночних суджень (не менше 5-ти). 2. Складіть інформаційний запит щодо доступу до певного офіційного документу (форма додається). 3. Знайти і прокоментувати приклад порушення ст. 46 (Неприпустимість	2		*Щотижня (тиждень 2)*

	зловживання інформацією). 4. Опрацювати кейси у статтях: «Найгучніші справи захисту честі і гідності: чи існує загроза свободі слова?» (https://dejure.foundation/zakhyst-chesti-i-gidnosti-zagroza-svobodi-slova) та «Захист честі і гідності: кейси судової практики» (https://www.ppl.org.ua/zaxist-chesti-i-gidnosti-analiz-na-osnovi-kejsiv-sudovo%d1%97-praktiki.html)			
Практичне заняття 3	Медіа, конфлікт та захист персональних даних План питань: 4. Проблема поширення персональних даних у ЗМІ 5. Етичний контекст оприлюднення приватних даних осіб: кейси Комісії журналістської етики 6. Як глобальні медіа та ІТ-платформи збирають персональні дані користувачів План завдань: 1. Пройти курс Edera на вибір «Захист персональних даних» https://study.ed-era.com/uk/courses/course/372 або https://study.ed-era.com/uk/courses/course/371 2. Знайти випадки порушення медіа Закону про персональні дані (не менше двох). 3.Пройти тест «Персональні дані» https://osvita.diia.gov.ua/courses/personaldata 3. Виконати навчальні вправи-кейси	2	2	*щотижня (тиждень 3)*
Практичне заняття 4	Платформа прав людини. Функціонал, можливості, кейси. План питань: 1. Судові справи (доступ до публічної інформації, захист честі, гідності та ділової репутації, перешкоджання журналістській діяльності. 2. Проєкти, аналітичні роботи та рекомендації План завдань: Проаналізувати функціонал платформи, кейси, рекомендації платформи «Платформа прав людини» (напр., «Вкрали новини, поширюють наклеп: як знайти управу на іноземні сайти», «Фото і відео в час війни: аспекти, про які не можна забувати» та ін.) - https://ppl.org.ua/	2		*щотижня (тиждень 4)*

	- https://www.facebook.com/ppl.org.ua (формат: презентація, гайд тощо)			
Практичне заняття 5	Фото та відеозйомка 1. Право журналістів на використання техніки. 2. Фіксація судового процесу 3. Фото і відео в умовах війни 4. Публічна чи приватна територія: особливості роботи медійника 5. Як використовувати чужі фото без порушення авторських прав 6. Як захистити авторське право на фотографію План завдань 1. Кейси судових справ щодо порушень законодавства з фото та відеозйомки. 2. Підготувати матеріали-нотатки з медіаправничої аналітики теми (за посиланнями). Застосування прихованої зйомки в роботі журналіста: правовий аспект. Зйомка на приватній території. Правові особливості зйомки посадовців та правоохоронців.	2	2	*щотижня (тиждень 5)*
Практичне заняття 6	Авторське право та суміжні права План питань: 1. Загальні принципи. 2. Майнові та немайнові права автора. Кому належить право на службовий твір. 3. Які твори охороняються авторським правом. Що вважається порушенням прав автора. 4. Умови вільного, без згоди автора, використання творів. Способи захисту авторського права. Санкції за порушення авторських прав 5. Як передаються авторські права, авторська винагорода. 6. Огляд судової практики у сфері авторського права План завдань: 1. Підготувати підбірку судових процесів, українських і світових, що стосуються порушення права інтелектуальної власності, авторського права у сфері мистецтва, медіа, рецептури тощо (не менше 5, бо ж різні сфери) 2. Пройти тест за посиланням:	2		*щотижня (тиждень 6)*

	http://mediadriver.online/vse_shcho_potribno_znaty_pro_copyright/test-plagiat-i-kopirajt/ 3. Виконати навчальні вправи-кейси			
Практичне заняття 7	Нове законодавство у сфері медіа. План питань: 1. ЗУ «Про медіа» та інші нормативно-правові акти 2. Зміни, запроваджені новим ЗУ «Про медіа» План завдань: 1. Підготовка до навчальної дискусії	2		*щотижня (тиждень 7)*
Практичне заняття 8	ЗУ «Про медіа»: від міфів до реальності (за О. Бурмагіним, співрозробником закону) План питань: 1. Кодифікація 2. Обмеження щодо змісту інформації. 3. Ліцензування та реєстрація у сфері медіа План завдань: 1. Підготовка до навчальної дискусії	2		*Щотижня (тиждень 8)*
Практичне заняття 9	Реєстрація друкованих та онлайн-медіа План питань: 1. Хто може бути суб'єктом у сфері друкованих та онлайн-медіа. 2. Вихідні дані та контрольні примірники 3. Заяви про реєстрацію суб'єктів у сфері друкованих та онлайн-медіа План завдань: 1. Підготовка до навчальної дискусії 2. Підготовка заяв про реєстрацію суб'єктів у сфері друкованих та онлайн-медіа 3. Моніторинг зареєстрованих онлайн-медіа в Україні	2		*Щотижня (тиждень 9)*
Практичне заняття 10	Відповідальність суб'єктів у сфері друкованих та онлайн-медіа за порушення вимог законодавства (за О. Вдовенко, адвокаткою ГО «Платформа прав людини») План питань: 1. Види порушень 2. Заходи реагування План завдань: Моніторинг медіапростору щодо досвіду виявлення таких порушень та заходів реагування	2	2	*Щотижня (тиждень 10)*
Практичне заняття 11	Контентні обмеження та інші обов'язки для друкованих медіа» (за Є. Воробйовим, адвокатом ГО «Платформа прав людини»): План питань: 1. Обмеження щодо змісту інформації.	2		*щотижня (тиждень 11)*

	2. Додаткові обмеження в умовах воєнного стану. 3. Інші обов'язки та заборони (зокрема, ЗУ «Про рекламу»). План завдань: Виконання вправ: знайти у тексті порушення законодавства, навести обґрунтування та можливе покарання			
Практичне заняття 12	Заходи урядів щодо дезінформації та повноваження національних регуляторів План питань: 1.Ресурси національних регуляторних органів 2. Співпраця з дослідницькими організаціями 3. Механізми протидії поширенню дезінформації у країнах Європи та світу: кейси країн План завдань: Підготовка до навчальної дискусії	2		*щотижня (тиждень 12)*
Практичне заняття 13	Оновлений закон про рекламу План питань: 1. Маркування реклами в медіа 2. Запровадження саморегулювання та співрегулювання у сфері реклами 3. Розмежування понять «спонсорство» та «продакт-плейсмент»: одна із головних новацій Закону 4. Реклама на платформах спільного доступу до відео (наприклад, YouTube) чи платформах спільного доступу до інформації (наприклад, Facebook, LinkedIn) План завдань: Моніторинг реклами в медіа щодо правопорушень	2		*щотижня (тиждень 13)*
Практичне заняття 14	Медіа та вибори: історія, нововведення, перспективи План питань: Місця для розміщення передвиборної агітації Прихована агітація. Регулювання агітації в інтернеті. Розширення прав журналістів та медіа у виборчому процесі Розширення повноважень Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення План завдань:	2		*щотижня (тиждень 14)*

	Підготувати аналітичні доповіді правопорушень під час виборів в Україні (включаючи порівняльний аспект)			
Практичне 15-16	Промоція захисту прав людини: медіа, міжнародні та всеукраїнські рухи, громадські організації Amnesty International. Марафон написання листів. Музей справедливості. Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ). Офіційний відеоканал https://www.youtube.com/@ugsplstream Медійна ініціатива за права людини (МІПЛ). https://mipl.org.ua/hto-my/ Центр прав людини ZMINA	4		*щотижня (тиждень 15, 16)*
Самостійна робота	Справи про захист честі, гідності та ділової репутації: що треба знати журналісту. Презентації медіаюристів. Євгена Воробйова, Миколи Гринишака, Людмили Опришко. Опрацювання кейсів та фахових порад	8	20	*Тиждень 1 – 4*
Самостійна робота	«Впровадження закону «Про медіа » у питаннях і відповідях : онлайн зустріч з медіаюристами». Лекції-презентації Євгена Воробйова, Миколи Гринишака, Людмили Опришко. Опрацювання кейсів та фахових порад	8	20	*Тиждень 5 – 8*
Самостійна робота	Проаналізувати рубрику «Бібліотека» (навчальні посібники; аналітичні роботи та рекомендації) «Платформи прав людини» https://ppl.org.ua/#	6	20	*Тиждень 9 – 12*
Самостійна робота	Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми: «Національні меншини України і медіа: до порозуміння через толерантність» (на основі посібника для журналістів та журналісток», за авторством Діани Дуцик, Максима Дворового)	4	16	*Тиждень 13 – 16*

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	**Вид контрольного заходу**	**Зміст контрольного заходу***	**Критерії оцінювання та термін виконання***	**Усього балів**
1	***2***	***3***	***4***	***5***
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	практичні: аналітично-пошукові	1. Опрацювати кейси (підготувати презентацію та виокремити	1. Перша аналітико-пошукова	4

	вправи	прецедентність справи) справ Європейського суду з прав людини, зазначені в 4 теоретичному питання (або зі збірника справ «Збірник витягів з рішень Європейського суду з прав людини, 2018») 2. Сформувати список чат-ботів, які збирають для документування злочинів рф після повномасштабного вторгнення	вправа оцінюватиметься у 2 бали 2. Друга пошукова справа – 2 бали	
Практичне заняття №2	комплексні: складання інформаційного запиту, пошук матеріалу за маркером, пошук кейсів, аналіз навчального матеріалу	1. Знайдіть у пресі зразки оціночних суджень (не менше 5-ти). 2. Складіть інформаційний запит щодо доступу до певного офіційного документу (форма додається). 3. Знайти і прокоментувати приклад порушення ст. 46 (Неприпустимість зловживання інформацією). 4. Опрацювати кейси у статтях: «Найгучніші справи захисту честі і гідності: чи існує загроза свободі слова?» (https://dejure.foundation/zakhyst-chesti-i-gidnosti-zagroza-svobodi-slova) та «Захист честі і гідності: кейси судової практики» (https://www.ppl.org.ua/zaxist-chesti-i-gidnosti-analiz-na-osnovi-kejsiv-sudovo%d1%97-praktiki.html)	1. Комплексне виконання завдань – 4 бали	4
Практичне заняття №3	Комплексні: онлайн-курс, пошукова вправа	1. Пройти курс Edera на вибір «Захист персональних даних» https://study.ed-era.com/uk/courses/course/372 або https://study.ed-	Комплексне виконання завдань – 4 бали	4

		era.com/uk/courses/course/371 2. Знайти випадки порушення медіа Закону про персональні дані (не менше двох). 3.Пройти тест «Персональні дані» https://osvita.diia.gov.ua/courses/personaldata 4._Виконати дві вправи-кейси		
Практичне заняття №4	Комплексні: навчальна дискусія, кейсовий метод	1. Проаналізувати функціонал платформи, кейси, рекомендації платформи «Платформа прав людини» - https://ppl.org.ua/ - https://www.facebook.com/ppl.org.ua (формат: презентація, гайд тощо)	Презентація матеріалу – 4 бали	4
Практичне заняття №5	Підготовка матеріалу; кейсовий метод (пошук та аналітика судових справ)	1. Кейси судових справ щодо порушень законодавства з фото та відеозйомки. 2. Підготувати матеріали з таких тем: -Застосування прихованої зйомки в роботі журналіста: правовий аспект. - Зйомка на приватній території. - Правові особливості зйомки посадовців та правоохоронців.	Комплексне виконання завдання – 4 бали	4
Практичне заняття №6	Комплексні: ойнлайн-тест, пошуково-аналітичні вправи	1. Підготувати підбірку судових процесів, українських і світових, що стосуються порушення права інтелектуальної власності, авторського права у сфері мистецтва, медіа, рецептури тощо (не менше 5, бо ж різні сфери) 2. Пройти тест за	Формування Комплексне виконання завдань – 4 бали	4

		посиланням: http://mediadriver.online/vse_shcho_potribno_znaty_pro_copyright/test-plagiat-i-kopirajt/ 3. Виконати дві вправи-кейси		
Практичне заняття №7	Навчальна дискусія	План питань: План завдань: 1. Підготовка до навчальної дискусії «Нове законодавство у сфері медіа»	Участь у навчальних дискусіях щодо ЗУ «Про медіа» - 4 бали	4
Практичне заняття №8	Навчальна дискусія	План завдань: 1. Підготовка до навчальної дискусії ЗУ «Про медіа»: від міфів до реальності (за О. Бурмагіним, співрозробником закону)		
Практичне заняття №9	Навчальна дискусія, моніторинг медіапростору, підготовка заяв	План завдань: 1. Підготовка до навчальної дискусії «Реєстрація друкованих та онлайн-медіа» 2. Підготовка заяв про реєстрацію суб'єктів у сфері друкованих та онлайн-медіа 3. Моніторинг зареєстрованих онлайн-медіа в Україні	Комплексне виконання завдань – 4 бали	4
Практичне заняття №10	Моніторинг медіапростору	Відповідальність суб'єктів у сфері друкованих та онлайн-медіа за порушення вимог законодавства (за О. Вдовенко, адвокаткою ГО «Платформа прав людини») План завдань: Моніторинг медіапростору щодо досвіду виявлення таких порушень та заходів реагування (регіон, порушення, покрання)	Виконання завдання – 4 балів	4

Практичне заняття №11	Моніторинг медіпростору	Контентні обмеження та інші обов'язки для друкованих медіа». (за Є. Воробйовим, адвокатом ГО «Платформа прав людини») План питань: 1. Обмеження щодо змісту інформації. 2. Додаткові обмеження в умовах воєнного стану. 3. Інші обов'язки та заборони (зокрема, ЗУ «Про рекламу»). План завдань: Виконання вправ: знайти у тексті порушення законодавства, навести обґрунтування та можливе покарання	Виконання завдання – 4 бали	4
Практичне заняття №12	Навчальна дискусія	Заходи урядів щодо дезінформації та повноваження національних регуляторів План питань: 1. Ресурси національних регуляторних органів 2. Співпраця з дослідницькими організаціями 3. Механізми протидії поширенню дезінформації у країнах Європи та світу: кейси країн План завдань: Підготовка до навчальної дискусії	Навчальна дискусія	-
Практичне заняття №13	Моніторинг реклами в медіа	Оновлений закон про рекламу План питань: 1. Маркування реклами в медіа 2. Запровадження саморегулювання та співрегулювання у сфері реклами 3. Розмежування понять «спонсорство» та	Моніторинг реклами в медіа – 4 бали	4

		«продакт-плейсмент»: одна із головних новацій Закону 4. Реклама на платформах спільного доступу до відео (наприклад, YouTube) чи платформах спільного доступу до інформації (наприклад, Facebook, LinkedIn) План завдань: Моніторинг реклами в медіа щодо правопорушень		
Практичне заняття №14	аналітична доповідь	Медіа та вибори: історія, нововведення, перспективи План питань: 1. Місця для розміщення передвиборної агітації 2. Прихована агітація. Регулювання агітації в інтернеті. 3. Розширення прав журналістів та медіа у виборчому процесі 4. Розширення повноважень Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення План завдань: Підготувати аналітичні доповіді правопорушень під час виборів в Україні (включаючи порівняльний аспект)	Аналітична доповідь: змістовність, аргументованість – 4 бали	4
Практичне № 15-16	Креативний медіапродукт	Промоція захисту прав людини: медіа, міжнародні та всеукраїнські рухи, громадські організації Amnesty International. Марафон написання листів. Музей справедливості.	Виготовлення медіапродукту – 12 балів	12

		Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ). Офіційний відеоканал https://www.youtube.com/@ugsplstream Медійна ініціатива за права людини (МІПЛ). https://mipl.org.ua/hto-my/ Центр прав людини ZMINA План завдань: Розробити та презентувати концепт (пітчинг) або готовий прототип креативного медіапродукту, спрямованого на промоцію прав людини або протидію їх порушенням. Формати на вибір здобувача: Відео/аудіо: сценарій або монтаж короткого відеоролика (Reels/TikTok/Shorts) або подкасту праворозʼяснювального характеру. Графічний/візуальний: Серія дописів/інфографіки для соцмереж, серія плакатів або концепт віртуального «Музею справедливості» (історія одного порушення прав людини та боротьби за справедливість). Текстовий: кампанія з адвокаційного сторітелінгу (лонгрід / серія постів).		
Усього за поточний контроль	**4**			**60**
Підсумковий контроль				

Іспит	Теоретичне завдання	Опитування у вигляді тесту подано у системі Мудл https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12476	Складається із відповіді на теоретичні питання у вигляді тестів у системі Мудл. За відповіді на тестові завдання студент може отримати до 10 балів (1 правильна відповідь= 1 бал)	10
	ІДЗ	Передбачає проходження онлайн-курсу на освітній платформі Prometheus (на вибір) «Доступ до публічної інформації: від А до Я» на платформі Прометеус: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:COE+PI101+2017_T1/about. або «Доступ до публічної інформації для розпорядників» https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:COE+PIM101+2017_T3/course/ (опрацювання теоретичного матеріалу, виконання практичних та тестових завдань). Або засвідчена участь у фаховому конкурсі.	Студент може отримати до 30 балів за результат проходження онлайн-курсу не менше (рубрика «Прогрес» у відсотках), ніж у 60 % (результат, нижче 60 %, не оцінюється))	30
Усього за підсумковий контроль				**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	**За шкалою університету**	**За національною шкалою**	
		Екзамен	**Залік**
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	

C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Бем М., Городиський І., Левицька М. Медіа, конфлікт та захист перональних даних. Посібник. Проект реалізується за підтримки Посольства Великобританії в Україні. 44 с. URL: https://medialab.online/wp-content/uploads/2016/04/1460489993222540.pdf (дата звернення: 29.08.2025).

2. Вдовенко О. Війна у цифровому вимірі та права людини підсумковий звіт із 24 лютого 2022 року по 31 серпня 2023 року. Київ : ГО «Платформа прав людини», 2023. 84 с.

3. Кабанов О., Заярний О., Мироненко В. Довідник із громадянських (особистих), політичних та інших прав людини в умовах воєнного стану. Київ, 2022. 185 с.

4. Бурмагін О., Опришко Л. Правові засади професійної діяльності журналіста. Посібник для журналіста. Київ : ГО «Центр соціальних ініціатив «АТОМ» : ІА «Варіанти». 86 с.

5. Бурмагін О., Опришко Л. Свобода слова в інтернеті. Практичний посібник. Web-версія. URK: https://ppl.org.ua/bibliotech/posibnik-zmist-vstup (дата звернення: 29.08.2025).

6. Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій / за ред. Виртосу І., Шендеровського. Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. 260 с.

7. Рекомендації щодо захисту прав журналістів, які стали жертвою агресії у зв'язку з виконанням професійних обов'язків в Україні: практичний посібник / Опришко Л.В., Вдовенко О.М. Київ : ГО «Платформа прав людини», 2019. 72 с.

8. Слінько Т. М. Свобода вираження поглядів у рішеннях Європейського Суду з прав людини та загальні критерії її обмеження. *Форум права*. 2009. № 3. С. 580–585. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index (дата звернення: 29.08.2025).

Інформаційні ресурси

1. Сайт ГО «Платформа прав людини». URL: https://ppl.org.ua/
2. Медіаправо. Детектор медіа. URL: https://detector.media/types/3/search/%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE/
3. Медіастандарти під час виборів. Відеотека «Детектор медіа». URL: https://video.detector.media/special-projects/media-standartu-pid-chas-vyboriv-i58.
4. Правові роз'яснення. Інститут масової інформації. URL:

https://imi.org.ua/monitorings/legal-clarifications

5. Путівник з прав людини. Права людини і громадянська освіта. Навчальний посібник. Публікується та підтримується Балтійським товариством з прав людини. URL: https://www.rights.in.ua/pro-posbnik

7. Регуляції і політики курсу

Визнання результатів неформальної освіти

Врахування результатів, отриманих здобувачем завдяки механізмам неформальної освіти – проходження онлайн-курсів (на освітній платформі Prometheus «Доступ до публічної інформації: від А до Я» або «Доступ до публічної інформації для розпорядників»), участь у фаховому конкурсі (згідно із поточними пропозиціями), у реалізації проєктного задуму (згідно із поточними пропозиціями) – забезпечується засвідченням такого врахування в силабусі освітньої компоненти

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки освітній компонент зорієнтовано на максимальну практику отримання навичок роботи в застосуванні законодавства у сфері медіа та підготовки й аналітики правозахисних матеріалів. Очікується, що студенти в аудиторії (дистанційно, очно) активно відповідають на питання, підтримують конструктивну дискусію, виконують практичні завдання у рамках лекції. Завдання мають бути виконанні перед заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини, підтвердженої документально. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові творчі завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства, створені лише силами штучного інтелекту – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, музика, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно застосовані з посиланням на автора! До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки як творчого, так і академічного напряму, можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

ПОЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ ШІ:

1. Дозволені та рекомендовані сценарії використання ШІ:

- **Креативний пошук та брейнштормінг:** генерація ідей для медіапроєктів, пошук кутів висвітлення теми, розробка концепцій заголовків та форматизації контенту.
- **Аналітика та обробка великих масивів даних:** транскрибування та первинне структурування аудіо/відеозаписів, аналіз великих текстових масивів (open-data, звітність, аналітичні документи), виявлення патернів та ключових тез.
- **Візуальне та естетичне оформлення:** створення дизайнерських референсів, ілюстрацій, мокапів, графічних елементів для лонгрідів чи промоматеріалів (з обов'язковим маркуванням штучного походження візуалу).
- **Редагування та коригування:** стилістичне редагування власних текстів, коректура, переклад, оптимізація структури матеріалу.

2. Категоричні заборони та порушення:

- **Фальсифікація та дезінформація:** заборонено згенерований ШІ текст видавати за реальні факти, цифрові показники, коментарі, інтерв'ю чи цитати реальних людей.
- **Генерація псевдоджерел:** заборонено використовувати згенеровані ШІ посилання, цитати чи статистичні дані без їхньої обов'язкової первинної перевірки.
- **Генерація дипфейків:** заборонено використання маніпулятивних фото-, аудіо- та відеоматеріалів, створених ШІ для введення аудиторії в оману чи дискредитації осіб.
- **Плагіат та видавання ШІ-контенту за власний:** подання повністю або значною мірою згенерованого ШІ тексту чи медіапродукту під своїм іменем без відповідного зазначення та покликань вважається порушенням академічної доброчесності.

3. Принцип прозорості та підзвітності:

- **Прозорість:** у разі використання ШІ для виконання навчальних практичних завдань чи проєктів здобувач вищої освіти зобов'язаний зазначити це у примітці/описі до роботи (із вказівкою назви інструменту та характеру його використання, наприклад: *«Візуальний контент згенеровано за допомогою «….»; транскрипцію інтерв'ю виконано сервісом Whisper»*).
- **Персональна відповідальність автора:** штучний інтелект не є автором або співавтором матеріалу. **Здобувач вищої освіти несе повну особисту відповідальність** за достовірність фактів, етичність та юридичну відповідність (дотримання авторських прав, відсутність мови ворожнечі тощо) кожного оприлюдненого або поданого на оцінювання матеріалу.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, переведіть у беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять (офлайн). Якщо розмова термінова, то вийдіть із аудиторії та згодом поверніться. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти та месенджерів, соціальних мереж. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем). Під час дистанційного навчання очікується, що здобувачі будуть із увімкненими камерами. Мікрофони варто вмикати під час дискусії та відповіді на питання.

Комунікація

Очікується, що студентство регулярно перевірятиме сторінку дисципліни в Moodle та реагуватиме своєчасно. Усі робочі оголошення надсилаються через Moodle у розділі «Форум новин» та чаті дисципліни узгодженої соціальної мережі.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2026-2027 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ https://lnk.ua/gk4x2wkVy .

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz .

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://lnk.ua/EYNg6GpVZ .
Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/QRVdWGwe3; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://lnk.ua/3R4avGqeJ.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Соник Вікторія Василівна**
Електронна адреса: v.sonik@znu.edu.ua
тел.: +380661848930

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://lnk.ua/5pVJr17VP.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: https://library.znu.edu.ua/. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): https://moodle.znu.edu.ua/.
Посилання для відновлення паролю: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: https://sites.znu.edu.ua/child-advance/.